

Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno ir P. Saudargo pareiškimas dėl Lietuvos valstybės reprezentacinės Lukiškių aikštės

Pradžia > Ryšiai su visuomene > Pranešimai žiniasklaidai

2018 m. liepos 4 d. pranešimas žiniasklaidai

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos nariai Audronius Ažubalis, Laurynas Kasčiūnas ir Paulius Saudargas artėjant Valstybės dienai atkreipia dėmesį į Seimo ir Vyriausybės neveiksmumą tvarkant Lietuvos valstybės reprezentacinę Lukiškių aikštę.

Lukiškių aikštė Vilniuje formuojama kaip pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė su laisvės kovų memorialiniais akcentais – tai dar 1999 m. vasario 11 d. nutarimu pripažino Lietuvos Respublikos Seimas. Ši nuostata buvo pakartota Seimo 2017 m. gegužės 2 d. kone vienbalsiai (91 – už, 0 – prieš, 1 – susilaikė) priimtoje rezoliucijoje, kurioje be kita ko, aiškiai ir nedviprasmiškai pasakyta, kad Lukiškių aikštėje įrengiant memorialą, skirtą per amžius kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti, turi būti atidengtas paminklas tautos ir valstybės simboliui Vyčiui.

Nepaisant Seimo valios ir Lukiškių aikštei suteikto statuso, ši reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė yra tvarkoma chaotiškai, o Vyčio skulptūros pastatymui nuolat sudaromos fiktyvios kliūtys. Dėl susidariusios padėties atsakingi Vilniaus miesto savivaldybės ir Kultūros ministerijos vadovai. Pastarųjų organizuotas konkursas dėl memorialo Lukiškių aikštėje buvo vykdytas turint aiškų siekį – manipuliuojant tariamu visuomenės palaikymu patvirtinti bet kokį projektą, tik ne Vyčio skulptūrą. Dėl šio konkurso organizavimo aplinkybių šiuo metu Vilniaus apygardos teisme yra svarstoma byla.

2017 m. kovo mėnesį „Vilmorus“ atlikta reprezentatyvi visuomenės nuomonės apklausa parodė, jog 76 proc. respondentų pritaria Vyčio paminklui Lukiškių aikštėje. Todėl konstatuotina, kad sąmoningai ignoruojama ne tik Seimo, bet ir visuomenės pozicija: tiek Kultūros ministerija, tiek Vyriausybė nesiima užtikrinti Seimo valios įgyvendinimo ir sklandaus pagrindinės reprezentacinės Lietuvos valstybės aikštės sutvarkymo proceso organizavimo.

Tenka konstatuoti, kad išreikštos Seimo valios nesiima apginti ir valdančiosios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos lyderiai. Dar praėjusių metų spalį kreipėmės į Seimo Pirmininką Viktorą Pranckietį, ragindami paskatinti Vyriausybę gerbti ir paisyti Seimo priimtus dokumentus dėl Lukiškių aikštės sutvarkymo. Seimo Pirmininkas, vengdamas prisiimti atsakomybę atstovauti Seimo valiai, nukreipė raštą Seimo Kultūros komitetui. Pastarasis tik šabloniškai atrašė, kad Lukiškių aikštės klausimas yra Vyriausybės žinioje ir tuo pačiu išreiškė pasitikėjimą tuo metu vykusiu konkursu dėl memorialo. Dėl tokios valdančiųjų lyderių pozicijos ir yra išaldytas mūsų parengtas bei 2017 m. gruodį įregistruotas Lukiškių aikštės Vilniuje įstatymo projektas, kurį, beje, parėmė ir dalis valstiečių-žaliųjų frakcijos narių. Todėl Seimo valdančiųjų frakcijų vadovai ir lyderiai turėtų prisiimti atsakomybę dėl šiandienio Lukiškių aikštės būvio.

Susiklosčiusi padėtis yra netoleruotina: nors Lukiškių aikštei yra priskirtas valstybinis reikšmės statusas, kurioje numatyta minėti iškilmingus valstybinius minėjimus, Vyčio skulptūros oponentų įvairiose institucijose pastangomis šiandien aikštė nors ir rekonstruota, nėra baigta: centrinėje jos dalyje, kur numatyta erdvė paminklui, dar šiandien išpilta skalda, kadangi aikštės sutvarkymą projektavęs architektas numatė vietą Vyčio skulptūrai ir ją supančiai kompozicijai. Tokia padėtis, ypač Valstybės dienos išvakarėse, verčia pagrįstai abejoti, ar kada nors apskritai Lukiškių aikštė savo išpildymu galės pretenduoti į jai Seimo suteiktą valstybinę reikšmės statusą.

Pabrėžtina, kad Lietuvos sostinėje Vilniuje vis dar nėra aikštės, kuri savo paskirtimi būtų pritaikyta tinkamai organizuoti valstybinių švenčių minėjimus. Vilniui pradendant pasiruošimo darbus miesto 700-ųjų metinių minėjimui, pilnavertis Lukiškių aikštės išbaigimas yra ypač svarbus: Vilnius savo istoriniu ir kultūriniu paveldu kaip niekas kitas

atspindi ilgą Lietuvos valstybingumo tąsą. Vyčio skulptūra valstybinės reikšmės aikštėje deramai sujungtų ir įprasmintų senosios bei moderniosios Lietuvos jos sostinėje ryšį bei taptų esminiu ne tik miesto, bet ir visos valstybės akcentu.

Seimo ir Vyriausybės vadovų neveiknumas ir klausimo ignoravimas ar net atskirų jos narių veikimas prieš šį scenarijų, kurį savo pozicija aiškiai parėmęs ir šios kadencijos Seimas, Valstybės dienos išvakarėse verčia dar kartą atkreipti visuomenės dėmesį į šią situaciją ir paraginti Seimą bei Vyriausybę imtis neatidėliotinų veiksmų Lukiškių aikštės pabaigimui su Vyčio skulptūra jos centre.

Daugiau informacijos:

Lietuvos Respublikos Seimo narys

Audronius Ažubalis

Mob. 8 658 42 488

El. p. audronius.azubalis@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Seimo narys

Laurynas Kasčiūnas

Mob. 8 659 00 088

El. p. laurynas.kasciunas@lrs.lt

Naujausi pakeitimai - 2018-07-04
Monika Kutkaitytė